

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی

(۹ خرداد ماه ۱۳۹۹)

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
مهدی آسمی، محسن اصغری، حنیف افخمی ستوده، احسان برزگر، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، افشین محی‌الدین، مرتضی منشاری	فارسی	
ابراهیم احمدی، حمزه علی استارمی، نوید امساک، ولی برجی، مرتضی کاظم شیرودی، مجید فاتحی، زهرا کریمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی	عربی زبان قرآن	
محمد آقاصالح، محبوبه ایتسام، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، محمدابراهیم مازنی، مرتضی محسنی کبیر، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
مهدی احمدی، تیمور رحمتی، علی شکوهی، حمید مهدیان	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
عباس اسدی امیرآبادی، محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، نسترن صدی، فاطمه فهیمیان، امیر محمودیان، مهدی ملارمضانی، علی هاشمی	ریاضی و آمار (۳)	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سیدجمال طباطبایی‌نژاد، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۳)	
درویشعلی ابراهیمی، نوید امساک، محمدتقی بابائیان، ابوالفضل تاجیک، حسین رضایی، عمادالدین صالحیان، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، سید باقر موسوی، مجید همایی	عربی زبان قرآن (۳)	
آزاده میرزایی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی	تاریخ (۳)	
محمدعلی خطیبی بایگی، فاطمه سخایی، آزاده میرزایی	جغرافیا (۳)	
آزیتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی	جامعه‌شناسی (۳)	
مجید پیرحسینلو، سیدحسام‌الدین جلالی طهرانی، نیما جواهری، فاطمه‌سادات شریف‌زاده، فرهاد قاسمی‌نژاد	فلسفه (۲)	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	مهدی نیک‌زاد	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	امین اسدیان‌پور - سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانین	دبورا حاتانین	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	رحمت‌الله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی
علوم و فنون ادبی	فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	زهرا دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی، زهرا دامیار
فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)

فارسی ۳

(مسن اصغری)

۷- گزینۀ «۱»

بیت د: حسن تعلیل: شاعر خشمگین و سرخ بودن گل (آه آتش بار داشتن) را به دلیل غیرت از ورود زیبارویی به باغ می‌داند.
بیت ج: جناس: «پرده: نغمه» و «پرده: حجاب»
بیت ه: تشبیه: طاق ابرو
بیت ب: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی برای مصراع اول است.
بیت الف: تضاد: «دعوی و معنی» دو مفهوم متضادند. (واژه‌نامه، فارسی ۳، درس ۱۴)
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(منیف افخمی ستوره)

۸- گزینۀ «۱»

«صنم» استعاره از معشوق
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینۀ «۲»: استعاره ندارد و یک تشبیه دارد: (وفای تو مثل عمر من کوتاه است).
گزینۀ «۳»: «سرزنش خار» و «حسن خلق داشتن گل» استعاره و تشخیص / «چون گل ... تشبیه»
گزینۀ «۴»: یک تشبیه دارد / «غم‌پرست بودن چشم» و «گریان بودن شمع» استعاره و تشخیص
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

۹- گزینۀ «۱»

فعل «شویم» در مصراع «ب، ج، د، و» به معنی «رویم» و در بیت «الف و هـ» فعل اسنادی از مصدر «شدن» است.
(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۲۰)

(کاظم کاظمی)

۱۰- گزینۀ «۴»

در بیت گزینۀ «۴» افعال «ندارد» و «می‌دانیم» علاوه بر نهاد فقط به مفعول نیاز دارند و جمله‌های سه جزئی با «مفعول» ساخته‌اند، اما در سایر گزینه‌ها افعال «خوانند»، «سازد» و «می‌دانیم» جمله‌هایی را مطابق الگوی صورت سؤال ساخته‌اند.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینۀ «۱»: «آن‌ها» نهاد / ضمیر «-ش» در «خوانندش» مفعول / «کیمیا» مسند / «خوانند» فعل
گزینۀ «۲»: (-) «او محذوف»: نهاد / «-م» در «آگه‌م» مفعول / «آگه» مسند / «سازد» فعل
گزینۀ «۳»: «ما» نهاد / «مطربان» مفعول / «مرغ بی‌هنگام» مسند / «می‌دانیم» فعل
(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(انوشین منی‌الدین)

۱۱- گزینۀ «۳»

در صورت سؤال، بی‌تی خواسته شده است که حذف نداشته باشد و نقش تبعی داشته باشد.
گزینۀ «۳»: در این بیت، حذف فعل نداریم. / «سنگ دل» نقش تبعی بدل دارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینۀ «۱»: حذف فعل: «دلا» مناداست و حذف معنوی دارد. نقش تبعی: «زهد» و «علم» معطوف هستند.
گزینۀ «۲»: حذف فعل: در مصراع دوم فعل دعایی «باد» حذف شده است. نقش تبعی ندارد.
گزینۀ «۴»: حذف فعل: «زاهد» مناداست و حذف معنوی دارد و در مصراع دوم هم حذف به قرینه معنوی دارد. نقش تبعی: «راز» و «بیا» معطوف هستند.
(فارسی ۳، زبان فارسی، ترکیبی)

۱- گزینۀ «۱»

(امسان بزرگر - رامسر)

توجه: به جزئیات معنای واژه‌ها در انتهای کتاب (واژه‌نامه) دقت شود.
مواردی که نادرست معنا شده‌اند:
د: جراره: ویژگی نوعی عقرب زرد بسیار سمی که دمش روی زمین کشیده می‌شود.
هـ: تجرید: در لغت به معنای تنهایی گزیدن؛ ترک گناهان و اعراض از امور دنیوی و تقرب به خداوند. در اصطلاح تصوف، خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست.
(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

(مسن فرایی - شیراز)

۲- گزینۀ «۲»

در گزینۀ «۲» معنای همه واژه‌ها درست آمده است.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینۀ «۱»: مطاع: فرمانروا، اطاعت شده، کسی که دیگری فرمان او را می‌برد.
گزینۀ «۳»: قاش: قسمت برآمده جلوی زین، کوه زین
گزینۀ «۴»: سورت: تندی و تیزی، حدت و شدت
(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۳- گزینۀ «۴»

در گزینۀ «۴»، غلط املایی وجود ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینۀ «۱»: از بحر نجات ← از بهر نجات
گزینۀ «۲»: صورت او ← سورت (تندی و تیزی) او
گزینۀ «۳»: خیر و ثواب ← خیر و صواب
(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

(مهری آسمی - تبریز)

۴- گزینۀ «۴»

تمام گزینه‌ها به جز گزینۀ «۴»، فاقد غلط املایی هستند.
روح فضا ← روح فرا
(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

(الهام ممدری)

۵- گزینۀ «۱»

«سانتاماریا» از سید مهدی شجاعی / «دری به خانه خورشید» از سلمان هراتی / «بخارای من ایل من» از محمد بهمن‌بیگی / «کویر» از دکتر علی شریعتی
(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(مریم شمیرانی)

۶- گزینۀ «۳»

«زخم و مرهم» می‌تواند تناسب داشته باشد. بیت، اسلوب معادله ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینۀ «۱»: «گل همیشه‌بهار که قاصد است» استعاره و تشخیص / «همیشه‌بهار» یک‌آساست» تشبیه / «همیشه بهار قاصد گلزار شد» تشبیه
گزینۀ «۲»: «یو بردن» کنایه از بهره‌مندشدن / جناس همسان (تام): «بری» در مصراع اول به معنای «بری» و «بری» در مصراع دوم به معنای «برکنار»
گزینۀ «۴»: «سینه» مجاز از «دل» / ایهام تناسب: «شور» دو معنا دارد: ۱- هیجان (معنای مورد نظر شاعر) ۲- طعم شور (متناسب با نمک)
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۲»

(مسن اصغری)

خُسن (هسته)، روزافزون (وابسته هسته: صفت)، آن (وابسته وابسته: صفت مضافیه)، دلدار (وابسته هسته: مضافیه)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: وابسته وابسته: تو (مضافیه مضافیه)

گزینه «۳»: وابسته وابسته: تو (بهار خُسن تو)، این (گل‌های این چمن)، چمن (طراوت گل‌های چمن)

گزینه «۴»: وابسته وابسته: جهان سوز (علف تیغ جهان سوز)، حوادث (علف تیغ حوادث)، هر (دل هر کس)

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۳- گزینه «۲»

(افشین می‌الدین)

در گزینه «۲» آمده است: در عالم گذرا که هر لحظه زندگی در حال پایان یافتن است، حتی اگر زندگی خضر هم داشته باشی، باز هم گذراست. در سایر گزینه‌ها سخن از «فنا» است و این که عاشق واقعی از وجود مادی خود دست می‌کشد و در عشق نیست و نابود می‌شود و فانی می‌گردد و به واسطه این فنا به بقا می‌رسد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۲۵)

۱۴- گزینه «۴»

(کافم کافمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: منشأ رفتاری‌ها خود انسان است (از ماست که بر ماست)

مفهوم بیت گزینه «۴»: خودتکابی و بی‌نیازی از دیگران

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۴۰)

۱۵- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳»، دل از دست دادن و بی‌خبر بودن از سرنوشت اوست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: معشوق را از غم عاشق خبر کنید.

گزینه «۲»: اگر از مادیات رها شوی، به کمال می‌رسی.

گزینه «۴»: عشق او در دل جای گرفت.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۸)

۱۶- گزینه «۳»

(شیف افیمی ستوره)

سایر گزینه‌ها می‌گویند هر کس به خدا برسد فانی می‌شود، اما گزینه «۳» می‌گوید که باید در پیشگاه حق، ادب را رعایت کرد و اگر هر لحظه هزار جام می‌نوشی باید آن را کم‌تر کنی و تشنه بمانی.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۳)

۱۷- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - اربیل)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» بیانگر وادی توحید هستند، اما بیت گزینه «۴» به وادی پس از وادی توحید، یعنی وادی حیرت دلالت دارد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۲۳)

۱۸- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

مفهوم بیت «د»، تقابل عقل و عشق و ناتوانی عقل در برابر عشق است و مفهوم مقابل آن در بیت «ب» آمده است که می‌گوید بر عقل دوراندیش تکیه کن.

بیت «الف»: ناتوانی انسان از درک اسرار آفرینش

بیت «ج»: تأکید شاعر بر پیروی عقل از رای و اندیشه ممدوح

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۵۳)

۱۹- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳»: شکایت آزادمدان از گردش و ستم روزگار است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بیانگر بی‌تعلقی و وارستگی شاعر است.

گزینه «۲»: توصیه به غم‌نخوردن و شاد زیستن است.

گزینه «۴»: تحمل غم و اندوه روزگار با لطف و عنایت ممدوح و معشوق است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۰۳)

۲۰- گزینه «۱»

(موری آسمی - تبریز)

عامل تمامی کارها را خدا دانستن در آیه و بیت گزینه «۱» دیده می‌شود.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۴۷)

عربی، زبان قرآن ۳

۲۱- گزینه «۲»

(زهر اکرمی)
«بَعَثَ»: برانگیخت (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الله»: خداوند / «النبیین»: پیامبران (رد گزینه ۴) / «مبشّرین»: (حال) بشارت‌دهنده / «منذرین»: بیم‌دهنده / «أنزل»: نازل کرد، فرستاد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «معهم»: با آن‌ها / «الكتاب»: کتاب، قرآن / «بالحق»: به حق
(ترجمه)

۲۲- گزینه «۲»

(سیر ممدعلی مرتضوی)
«لا قول»: (لا نفی جنس) هیچ حرفی (رد گزینه ۱) / «أسوأ»: بدتر / «من قول من قال»: از حرف کسی که گفت (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أعلم»: می‌دانم (رد گزینه ۳) / «سأفشل»: (فعل مستقبل مثبت) شکست خواهم خورد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فی حیاتی»: در زندگی‌ام (رد گزینه ۴)
(ترجمه)

۲۳- گزینه «۴»

(مبیر فاطمی - کامیاران)
«كان ... قد بحث»: (فعل ماضی بعید) جستجو کرده بود (رد گزینه ۱) / «وصیة أحد شهداء الحرب المفروضة»: وصیت یکی از شهیدان جنگ تحمیلی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أو ذکراته»: یا خاطراتش (رد گزینه ۲) / «أو أقواله»: یا سخنانش (رد گزینه ۲) / «مشتاقاً»: (حال) مشتاقانه، با اشتیاق
(ترجمه)

۲۴- گزینه «۱»

(مرتضی کافم شیروری)
«بالتأکید»: البته، قطعاً، بی‌شک / «أنت علی الحق»: حق با تو است / «لا فائدة»: (اسلوب لای نفی جنس) هیچ سودی، هیچ فایده‌ای، «أعلم»: (فعل مضارع است، اگر امر باشد به صورت «إعلم» می‌آید): می‌دانم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الدّهر لیس إلّا بومین»: (اسلوب حصر) روزگار تنها (فقط) دو روز است (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
(ترجمه)

۲۵- گزینه «۲»

(ولی بربری - ابرو)
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: ترجمه صحیح: این نگرهان و همکارش از خوابیدن خودداری کرده‌اند!
گزینه «۳»: «لا یعامل» یعنی «نباید رفتار کند». «زملائهم» نیز به صورت «هم‌کلاسی‌هایشان» صحیح است.
گزینه «۴»: ترجمه صحیح: برای چه پدرت مواد قندی را می‌خورد که از آن منع شده است!
(ترجمه)

۲۶- گزینه «۴»

(نوبیر امسالی)
در گزینه «۴»، جمله مثبت است و مستثنی منه هم موجود است، پس اسلوب حصر نداریم و نمی‌توانیم در ترجمه از الفاظی مانند «فقط، تنها» استفاده کنیم. ترجمه صحیح عبارت: انواع میوه‌ها به جز آناناس را از بازار خواهیم خرید!
(ترجمه)

۲۷- گزینه «۱»

(ابراهیم احمدی - بوشهر)
«خرافه‌هایی»: خرافات (رد گزینه ۳) / «وجود دارد»: توجّد / «وجود دارد، هست»: هناک + اسم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «دین‌های مردم»: ادیان الناس / «دیگران آن‌ها را نمی‌شناختند»: (فعل ماضی استمراری فارسی) لم یکن الاخرون یعرفونها، ما کان الاخرون یعرفونها (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
(ترجمه)

۲۸- گزینه «۳»

(قاله مشیرپناهی - رگلان)
در گزینه «۳» آمده است که «هیچ چیزی جهت زندانی شدن سزاوارتر از زبان نیست!»، درحالی‌که مفهوم بیت داده شده در مقابل آن، به گفتن سخن نیکو و پسندیده توصیه می‌کند و این دو با هم ارتباط معنایی ندارند.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: آمده است که «آزموده شده را نیازمائی!» که با بیت داده شده تناسب دارد.
گزینه «۲»: نیز آمده که «هیچ گنجی بی‌نیازکننده‌تر از قناعت نیست!» که با شعر داده شده تناسب دارد.
گزینه «۴»: نیز آمده که «هیچ علمی نداریم جز آنچه که تو به ما یاد دادی!» که با بیت داده شده قرابت معنایی دارد.
(مفهوم)

ترجمه متن:

پادشاهی مُرد و پسر جوان و مهربانش پس از او پادشاه شد. پس خواست مردی را بیازماید تا او را وزیر خودش قرار دهد. او را برای حضور فراخواند و از او پرسید: چه چیز بر انسان چیره‌تر است، سرشت یا عادت؟ پاسخ داد: سرشت، چون که آن اصل است و عادت فرع. پادشاه گفت: اشتباه کردی. در همین موقع پادشاه خواست سفره‌ای ببندازند. وقتی که نهاده شد، گربه‌هایی وارد شدند که در دستانشان شمع بود و دور سفره با ادب ایستادند. پادشاه گفت: درباره این گربه‌ها چه می‌گویی؟ مرد گفت: پاسخم در شب آینده است. مرد موشی در پیراهنش نهاد سپس وارد کاخ پادشاه شد. وقتی گربه‌ها وارد شدند و دور سفره ایستادند، مرد موش را بیرون آورد و بر سر سفره نهاد، پس گربه‌ها به دنبالش راه افتادند و شمع را رها کردند. مرد گفت: آیا غلبه سرشت را بر عادت دیدی؟ پس پادشاه از نظرش به شگفت آمد و او را به عنوان وزیر برگزید!

۲۹- گزینه «۳»

(مزمزه علی استارمی - بوشهر)
نادرستی این گزینه با عبارت «فاندفعت القلط وراهها و ترکت الشمع» پیداست.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «سرشت بر عادت غالب‌تر است!» این مفهوم از متن به روشنی پیداست.
گزینه «۲»: «حاکم برای وزارتش به دنبال فرزانه‌ای می‌گشت!» این مفهوم از عبارت «فقصد أن یختبر رجلاً لیجعله وزیراً له» فهمیده می‌شود.
گزینه «۴»: «رفتارها از سوی موجودات آمیخته با سرشت و عادت سر می‌زند!» این مفهوم از دو عبارت «دخلت قلط بأیدیها الشمع و وقتت حول الشفرة بأدب» و «فاندفعت القلط وراهها و ترکت الشمع» به دست می‌آید.
(درک مطلب)

۳۰- گزینه «۳»

(مزمزه علی استارمی - بوشهر)
دیدگاه مرد درست بود. این معنا از عبارت «فأصبح الملك مُعجباً بنظرته فأختاره وزیراً» به دست می‌آید.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «مرد بسیار دروغگو بود» کاملاً نادرست است.
گزینه «۲»: «مرد می‌خواست پادشاه را فریب دهد»، خیرخواهی مرد این معنا را رد می‌کند.
گزینه «۴»: «عادت بر سرشت غالب‌تر است»، نادرستی این عبارت مشخص است.
(درک مطلب)

(سید ممدعلی مرتضوی)

۳۶- گزینه «۳»

در گزینه «۳» ادات تشبیه نداریم. در سایر گزینه‌ها «ک»، «کان» و «مثل» ادات تشبیه هستند.

(انواع جملات)

(ولی بریی - ابهر)

۳۷- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «لا» بر سر اسم (مصدر) نكرة «تقدّم» آمده است و از نوع نفی جنس است. (ترجمه: تو در انجام تکالیف خود تلاش نکرده‌ای، پس هیچ پیشرفتی در زندگی نداری!)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «لا» برای نهی آمده است.

گزینه «۲»: «لا» برای نهی آمده است.

گزینه «۴»: «لا» برای نهی آمده است.

(انواع جملات)

(مهیر فاطمی - کامیاران)

۳۸- گزینه «۴»

«متهماً» در گزینه «۴» نقش حال را دارد.

ترجمه عبارت: «مجرم درحالی که متهم بود در دادگاه به سخن قاضی‌ها گوش می‌داد!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «متهماً» در این عبارت نقش صفت دارد.

ترجمه عبارت: «پلیس مرد متهمی را در خیابان گرفت!»

گزینه «۲»: «متهماً» در این عبارت نقش مفعول دارد.

ترجمه عبارت: «قاضی متهمی را جلوی در دادگاه مشاهده کرد!»

گزینه «۳»: «متهماً» در این عبارت برای تکمیل معنای افعال ناقصه (یُصبح) آمده است.

ترجمه عبارت: «مجرم می‌ترسد که در دادگاه متهم شود!»

(حال)

(سید ممدعلی مرتضوی)

۳۹- گزینه «۴»

«و هو یضحک» جمله حالیه و دارای فعل مضارع است، اما قبل از آن در جمله، فعل ماضی داریم، پس می‌توانیم این فعل «یضحک» را به صورت ماضی استمراری ترجمه کنیم که بر استمرار فعل در گذشته دلالت دارد. ترجمه عبارت: «زن، مرد را دشنام داد و تهدید کرد در حالی که او می‌خندید!»

(حال)

(مرتضی کاظم شیروری)

۴۰- گزینه «۲»

ترجمه عبارت: برای هر جسمی چیزی وجود ندارد که تو آن را از مزایایش به حساب آوری، جز غذای فکر. «طعام الفکر»: مستثنی و «ما»: مستثنی منه. از آن‌جا که مستثنی منه موجود است، ارکان اصلی جمله قبل از اِلّا حذف نشده‌اند.

در بقیه گزینه‌ها مستثنی منه وجود ندارد و در اسلوب حصر یا اختصاص هستند.

(استثناء)

(همزه علی استارمی - بهشهر)

۳۱- گزینه «۲»

مرد می‌خواست که پادشاه را با کارش آگاه کند، پس برای این کار پاسخ غیرمستقیم را برگزید.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «پادشاه از تیزبینی مرد متعجب نشد!» ردّ این گزینه با عبارت «فأصبح الملك مُعجباً بنظرته» بر می‌آید.

گزینه «۳»: «اگر مرد، جواب پادشاه را رک و بی‌درنگ داده بود، او را می‌کشت!» نادرستی این جمله با عبارت «فصار ابنه الشاب الحنون ملكاً» پیداست. مهربانی حاکم قطعاً چنین نتیجه‌ای را رقم نمی‌زد.

گزینه «۴»: «وقتی مرد، موش را روی سفره گذاشت، گربه‌ها سرچایشان ماندند!» ردّ این گزینه با عبارت «فجعل علی السفره فاندفعت القطط وراءها و تركت الشمع» به دست می‌آید.

(زرک مطلب)

(همزه علی استارمی - بهشهر)

۳۲- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «الْتَوَن» من حروفه الأصلية و «فعل و فاعل» نادرست‌اند. نون جزء حروف زائد این فعل است.

گزینه «۳»: «...» جمله اسمیّة نادرست است. فعل و فاعل با هم تشکیل جمله فعلیه می‌دهند، نه اسمیه.

گزینه «۴»: «مصدره: «دفاع» و «مفعوله: «القطط»» نادرست‌اند. مصدر آن، «إندفاع» است و «القطط» هم فاعل آن است، نه مفعول.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

(همزه علی استارمی - بهشهر)

۳۳- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «مصدره: قبُول» نادرست است. «المُقبلة» از مصدر مزید «إقبال» است.

گزینه «۳»: «معرفة بالعلمیة» و «حال» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «من مصدر مجرد ثلاثی» و «حال» نادرست‌اند.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

(الله مسیح‌فواه)

۳۴- گزینه «۱»

«مُرتفع» اسم فاعل است و بر روی عین الفعل خود، حرکت کسره دارد.

(ضبط حرکات)

(الله مسیح‌فواه)

۳۵- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، «مُفتَرَس: شکارچی، درنده» با «فَریسَة: شکار» مترادف ندارند.

(مفهوم)

دین و زندگی (۳)

۴۱- گزینه «۴»

(سیرامسان هنری)

عبارت قرآنی «ذلک بما قدمت ایدیکم...» به مسئولیت‌پذیری از نشانه‌ها و شواهد اختیار اشاره دارد و این عقوبت به خاطر آن است که خداوند هرگز به بندگان خود ستم نمی‌کند: «أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ.»
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۴۲- گزینه «۲»

(ممنبر آقاصالح)

هر چه انسان آگاه نیاز و فقر خود به خداوند متعال را بیشتر احساس کند (علت) که آیه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» به آن اشاره دارد، ناتوانی و بندگی (عبودیت) خود را بیشتر ابراز می‌کند (معلول) که آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» نیز به عبودیت خداوند اشاره دارد.
(دین و زندگی ۳، درس ۱ و ۲، صفحه‌های ۱۰ و ۳۲)

۴۳- گزینه «۳»

(ممنبر آقاصالح)

قرآن کریم با بیان «أَحْسِبُ النَّاسَ أَنْ يَتْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ» مردم را از این پندار باطل که با ادعای ایمان، آزمایش نمی‌شوند، برحذر می‌دارد و این آیه به سنت ابتلا اشاره دارد.
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۱ و ۷۴)

۴۴- گزینه «۴»

(ممنبر بیاتی)

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «فَمَا آلِدِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسُيِدْخَلِيمُ فِي رَحْمَةِ مَنْهُ وَفَضْلٍ وَبِهِدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا: کسانی که به خدا گرویدند و به او تمسک جستند به زودی خدا آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد و ایشان را به سوی خود به راهی راست هدایت کند.»
(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه ۸۲)

۴۵- گزینه «۳»

(ممنبر رضایی‌نقا)

همان‌گونه که در ارزش‌گذاری طلا، عیار یا درصد خلوص آن اهمیت دارد، اعمال انسان نیز هر چه با اخلاص بالاتری همراه باشد، ارزش بیشتری دارد. پس عیار عمل به اخلاص آن است. عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس‌تر از عملی است که در آن معرفتی نیست یا با معرفت اندکی صورت می‌گیرد. پس ازدیاد تقدس عمل به معرفت آن است.
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۳۴ و ۴۶)

۴۶- گزینه «۳»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

اعتقاد به خدایی حکیم، که با حکمت خود جهان را خلق کرده و اداره می‌کند، این اطمینان را به انسان می‌دهد که همه وقایع و رخدادها جهان تحت یک برنامه سامان‌دهی شده و غایتمند انجام می‌گیرد نه اتفاقی و بی‌هدف و این اعتقاد به انسان این اطمینان را می‌دهد که جهان خلقت حافظ و نگهدارنده دارد که در کار او اشتباه نیست یعنی کشتی جهان ناخدایی دارد که به موجب او، هیچ‌گاه غرق و نابود نخواهد شد و این شعر و این آیه، این موضوع را بیان می‌کند.
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۸ و ۶۰)

۴۷- گزینه «۴»

(ممنبر رضایی‌نقا)

دام شیطان برای حضرت یوسف (ع)، درخواست نامشروع زلیخا بود: «وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ» و راه نجات یوسف، روی آوردن به پیشگاه خدا و درخواست نجات از او بود: «قَالَ رَبِّ السَّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ» و با این کلام خود، زندان را به گناه کردن ترجیح داد.
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۹)

۴۸- گزینه «۳»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

رحمت واسعة الهی به همه افراد جامعه که منعی ندارد (و ما كانَ عطاءً رزقاً محظوراً) نشانگر امداد عام الهی است و از آن‌جا که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنان چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند که مؤید سنت سبقت رحمت بر غضب است.
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۱ و ۷۳ و ۷۸)

۴۹- گزینه «۱»

(ممنبره ایتام)

امام علی (ع) می‌فرماید: «تقوای الهی پیشه کنید؛ هم در مورد بندگان خدا و هم در مورد شهرها و آبادی‌ها؛ چراکه شما در برابر همه این‌ها حتی سرزمین‌ها و چهارپایان مسئولید.»
هم‌چنین ایشان می‌فرمایند: «تمام اخلاص در دوری از گناهان، جمع شده است.»
(دین و زندگی ۳، درس ۳ و ۴، صفحه‌های ۳۳ و ۴۷)

۵۰- گزینه «۲»

(ممنبر آقاصالح)

«حق تصرف خداوند در همه امور» به توحید در ولایت اشاره دارد که علت آن توحید در مالکیت است و آیه «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» بیانگر آن است.
«هدایت جهان به سوی مقصدی مشخص» به توحید در ربوبیت اشاره دارد که توحید در ولایت و مالکیت و خالقیت علل آن می‌باشند و آیه «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» بیانگر توحید در خالقیت است.
(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۱- گزینه «۲»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

شناخت صفات الهی، برای انسان ممکن است و در روایت نبوی به آن امر شده است (تفکروا فی کلّ شیء). ولی تفکر در چیستی و ذات و چگونگی خداوند ممنوع و ناممکن است و از آن نهی شده است.
(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۵۲- گزینه «۴»

(سیرامسان هنری)

آیه ۱۱ سوره حج: «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكُمْ هُوَ الْخَسِرَانُ الْعَمِيْنُ.»
(دین و زندگی ۳، درس ۳ و ۶، صفحه‌های ۳۴ و ۷۰)

۵۳- گزینه «۴»

(امین اسدیان‌پور)

پروان جریان فکری خشک و غیر عقلانی تکفیری، هر مسلمانی را که مانند آن‌ها نمی‌اندیشد، مشرک و کافر می‌خوانند و گاه کشتن او را واجب می‌شمارند. تکفیری‌ها تفکر غلطی در مورد توحید و شرک دارند.
(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۴)

۵۴- گزینه «۲»

(ممنبر ابراهیم مازنی)

بیت «مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا چه سود؟» بیانگر افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند، از راه‌های تقویت اخلاص است. حدیث شریف: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ اِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَفِي قَدْرَتِهِ: برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.» بیانگر دعوت به تفکر و کسب معرفت است.
(دین و زندگی ۳، درس ۱ و ۴، صفحه‌های ۲ و ۴۶)

زبان انگلیسی ۳

(معیر موربان)

۶۱- گزینه ۳»

ترجمه جمله: «آیا اگر یک واژه نامۀ خوب روی تلفن همراهش نصب می‌شد، آن دانشجوی زبان انگلیسی به آسانی به مترادف‌ها، متضادها و ریشه واژگان جدید دسترسی داشت؟»

نکته مهم درسی

در شرطی نوع دوم، زمان فعل در بند شرط، گذشته ساده و زمان فعل در بند نتیجه شرط، آینده در گذشته ساده می‌باشد که از ترکیب «شکل ساده فعل + would» ساخته می‌شود. همچنین فعل مجهول گذشته ساده از ترکیب «was/were + p.p.» ساخته می‌شود. در شرطی نوع دوم همواره به کارگیری «were» حتی برای فاعل مفرد ارجحیت دارد.

(گراهر)

(معیر موربان)

۶۲- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «دانشمندان معتقدند سوخت‌های فسیلی برای محیط طبیعی مضر هستند و آن‌ها به زودی با منابع انرژی پاک و تجدیدپذیر جایگزین خواهند شد.»

نکته مهم درسی

از آنجاکه در مورد لزوم جایگزینی نوعی سوخت سخن می‌گوییم، به فعل مجهول نیاز داریم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). با توجه به زمان جمله اول، تنها گزینه «۲» می‌تواند پاسخ صحیح باشد.

(گراهر)

(معیر موربان)

۶۳- گزینه ۱»

ترجمه جمله: «مایک به تازگی یک ویلای زیبا و بسیار گران خریده و از روز جمعه به محله جدیدی در شمال لندن نقل مکان کرده است، این طور نیست؟»

نکته مهم درسی

در زمان حال کامل، فعل کمکی «has» می‌تواند به صورت «s» کوتاه شود. همچنین، در سؤالات ضمیمه (tag questions) به جای اسمی که در جایگاه فاعل قرار دارد، همیشه از ضمیر فاعلی متناسب استفاده می‌کنیم. دقت کنید به دلیل وجود قید «since» در جمله، فعل «move» در زمان حال کامل به کار رفته است («has») به قرینه لفظی حذف شده است. (دلیل رد گزینه «۳».)

(گراهر)

(علی شکوهی)

۶۴- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «آن شرکت مشهور قرار است به زودی نیروهای جدیدی استخدام کند، اما من فکر می‌کنم وقتی برای شغلی تقاضا می‌دهید، یقیناً [داشتن] تجربه قبلی یک امتیاز است.»

- (۱) به طور ناگهانی (۲) به طور قطع (۳) فوراً (۴) به طور موفق

(واژگان)

(علی شکوهی)

۶۵- گزینه ۳»

ترجمه جمله: «برخی متخصصان پیش‌بینی می‌کنند که ظرف بیست سال [آینده]، ذخایر غذایی برای بعضی از کشورها آن قدر محدود خواهند شد که مردم احتمالاً مجبور می‌شوند به تعداد زیاد شروع به مهاجرت کنند.»

- (۱) سیاستگذار، ممنون (۲) خاص (۳) زیاد، عظیم (۴) کم، جزئی

(واژگان)

۵۵- گزینه ۲»

(مهمر رضایی‌نقا)

در توبه همیشه باز است، اما توفیق توبه همواره میسر نیست. باید لحظه‌های توفیق را شکار کرد (مغتنم شمرد) و خود را در دامن مهر خداوند انداخت. اگر انسان با زبان «استغفر الله» بگوید اما در قلبش پشیمان نباشد و قصد انجام دوباره گناه را داشته باشد، چنین کسی توبه نکرده است.

دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۴»: توأم نبودن پشیمانی زبانی و قلبی، گاهی موجب مقبول بودن توبه است و آن زمانی است که پشیمانی قلبی باشد، اما به زبان نیاید.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۵۶- گزینه ۱»

(میبوه ایتسام)

مطابق با آیه شریفه «مَنْ أَسْسَ بُنْيَانَهُ عَلَي شِفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» عدم تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات الهی نتیجه‌ای جز دوزخی شدن ندارد و در نهایت خدا ظالمین را هدایت نمی‌کند.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۳)

۵۷- گزینه ۴»

(مهمر رضایی‌نقا)

بر اساس آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ»، همراهان پیامبر باید به سخت‌گیری بر جبهه باطل و دوستی با جبهه حق مبادرت ورزند تا در روابط بین ملت‌ها تحول ایجاد شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۵۸- گزینه ۲»

(مهمر آقا صالح)

یکی از مصادیق توحید عملی، قیام برای خداوند است که به عنوان یگانه موعظه الهی هم به صورت اجتماعی (مَشْنی) و هم به صورت فردی (فَرادی) بر آن تأکید شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳ و ۴، صفحه ۳۵ و ۴۳)

۵۹- گزینه ۳»

(مهمر رضایی‌نقا)

اگر مردم در انجام وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و به تدریج انحراف از حق ریشه بدواند، اصلاح گناهان اجتماعی مشکل می‌شود. انحراف‌های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند.

دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۲»: حساسیت مردم در برابر گناهان اجتماعی، موجب آسان شدن ممانعت از گناهان اجتماعی است.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۰۶)

۶۰- گزینه ۳»

(مهمر ابراهیم مازنی)

قبل از ورود به عرصه کار و تجارت باید با احکام تجارت آشنا شویم تا گرفتار کسب حرام نگردیم. حضرت علی (ع) در این باره می‌فرماید: «يَا مَعْشَرَ التَّجَارِ الْفَقَّةَ نُمْ الْمُتَجَرِّ: ای گروه تاجران و بازرگانان! اول یادگیری مسائل شرعی تجارت، سپس تجارت کردن.»

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۲۱)

<p>۷۳- گزینه «۲» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «کدام یک بهترین عنوان برای این متن است؟» «جست‌وجو برای منابع انرژی جایگزین»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۶- گزینه «۲» (مهری احمدی)</p> <p>ترجمه جمله: «کارشناسان تغذیه معتقدند اسفناج یک منبع عالی (برای تأمین) آهن است، بنابراین خوردن مقدار کمی از آن نیاز بدنمان برای یک روز را برآورده می‌کند.»</p> <p>(۱) منبع، وعده غذا (۲) منبع، مقدار (۳) منبع، قسمت (۴) منبع، کیفیت</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۷۴- گزینه «۴» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "it" در پاراگراف «۳» به "Hydroelectric power" (نیروی برق آبی) اشاره دارد.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۷- گزینه «۱» (مهری احمدی)</p> <p>ترجمه جمله: «متخصصان موزه لوور با جدیدترین ابزارهای فنی آن مجسمه نیم‌تنه را بررسی کردند تا بفهمند مجسمه کشف شده، اصلی است یا جعلی.»</p> <p>(۱) فهمیدن، دریافتن (۲) اتاق گرفتن (۳) منتهی شدن (به) (۴) کنار آمدن با، رابطه خوبی داشتن با</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۷۵- گزینه «۱» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «نزدیک‌ترین کلمه از نظر معنایی به واژه خطدار "potential" در پاراگراف «۳»، "possible" (ممکن، بالقوه) است.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۸- گزینه «۲» (عمیر موریان)</p> <p>نکته مهم درسی</p> <p>با توجه به خط زمانی جمله، در جای خالی باید از فعل در زمان گذشته ساده استفاده کنیم.</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>
<p>۷۶- گزینه «۳» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «براساس متن، کدام یک از جملات زیر نادرست است؟» «استفاده از زغال سنگ و نفت به‌عنوان منابع سوخت‌های مصنوعی زمان‌بر است.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۹- گزینه «۳» (عمیر موریان)</p> <p>(۱) ترکیب کردن (۲) تولید کردن (۳) منتشر کردن (۴) دنبال کردن</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>
<p>۷۷- گزینه «۲» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «کدام یک از گزینه‌های زیر بهترین عنوان برای متن است؟» «نوآ و بستر و به‌کارگیری یک زبان آمریکایی»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۷۰- گزینه «۱» (عمیر موریان)</p> <p>(۱) هدف (۲) پریز برق (۳) مستعمره (۴) سود، منفعت</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>
<p>۷۸- گزینه «۴» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «نزدیک‌ترین کلمه از نظر معنایی به عبارت زیرخطدار "objected to" در پاراگراف «۲»، «مخالفت کردن با» است.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۷۱- گزینه «۲» (عمیر موریان)</p> <p>نکته مهم درسی</p> <p>در بندهای وصفی برای توصیف فاعل بند مستقل که انسان است، از ضمیر موصولی "who" استفاده می‌کنیم.</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>
<p>۷۹- گزینه «۳» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "which" در پاراگراف «۲» به "letters" (حروف) اشاره دارد.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۷۲- گزینه «۴» (عمیر موریان)</p> <p>(۱) اندازه گرفتن (۲) مانع شدن (۳) الهام بخشیدن (۴) فراهم کردن، تأمین کردن</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>
<p>۸۰- گزینه «۱» (تیمور، رسمتی)</p> <p>ترجمه جمله: «بر طبق نظر وبستر، آمریکایی‌ها باید املاي کلمات انگلیسی را ساده‌سازی نمایند.»</p> <p>(درک مطلب)</p>	

پاسخ نامه

اختصاصی

بخش مشترک و غیر مشترک

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۲»

(معمد بفرمایید)

اگر یکی از نقاط A, B و C و دو نقطه دیگر را از نقاط E, F, G و

$$D \text{ انتخاب کنیم: } \binom{3}{1} \times \binom{4}{2} = 3 \times 6 = 18$$

اگر یکی از نقاط E, F, D, G و دو نقطه دیگر را از نقاط A, B و

$$C \text{ انتخاب کنیم: } \binom{4}{1} \times \binom{3}{2} = 4 \times 3 = 12$$

$$\Rightarrow \text{تعداد کل حالات} = 18 + 12 = 30$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۸۲- گزینه «۳»

(معمد بفرمایید)

تعداد اعداد زوج دو رقمی برابر ۴۵ تا است، پس $n(S) = 45$ است.

پیشامد A، آن است که عدد زوج دو رقمی مضرب ۶ باشد اما مضرب ۴ یا ۵ نباشد.

$$A = \{18, 42, 54, 66, 78\} \Rightarrow n(A) = 5 \Rightarrow P(A) = \frac{5}{45} = \frac{1}{9}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۸۳- گزینه «۱»

(فاطمه غنیمیان)

$$n(S) = 6^2 = 36$$

A: پیشامد آن که اختلاف اعداد رو شده بزرگ‌تر یا مساوی ۳ باشد:

$$A = \{(1,4), (1,5), (1,6), (2,5), (2,6), (3,6), (4,1), (5,1), (5,2), (6,1), (6,2), (6,3)\}$$

$$n(A) = 12$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{36} = \frac{1}{3}$$

A': پیشامد آن که اختلاف اعداد رو شده کوچک‌تر از ۳ باشد:

$$\Rightarrow P(A') = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۸۴- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

$$a_1 = 5, a_7 = \frac{1}{2} \left(5 + \frac{5}{2} \right) = 3$$

$$a_3 = \frac{1}{2} \left(3 + \frac{5}{2} \right) = \frac{7}{2} = 2 \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۵- گزینه «۳»

(معمد بفرمایید)

$$a_1 = 1$$

$$a_2 = a_1 + 2 \times 1 = 1 + 2 = 3$$

$$a_3 = a_2 + 2 \times 2 = 3 + 4 = 7$$

$$a_4 = a_3 + 2 \times 3 = 7 + 6 = 13$$

$$a_5 = a_4 + 2 \times 4 = 13 + 8 = 21$$

$$a_6 = a_5 + 2 \times 5 = 21 + 10 = 31$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۸۶- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

با توجه به نمودار، میانگین برابر ۸ و انحراف معیار برابر $12 - 8 = 4$ است.

$$\text{بنابراین: } \sigma^2 = 16 \Rightarrow \frac{\bar{x}}{\sigma^2} = \frac{8}{16} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۵)

۸۷- گزینه «۳»

(معمد بفرمایید)

$$a, \dots, \dots, \dots, b$$

عدد k

$$\Rightarrow r^{k+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow r^5 = \frac{96}{-3} \Rightarrow r^5 = -32 \Rightarrow r = -2$$

$$\Rightarrow \text{اعداد: } -3, 6, -12, 24, -48, 96$$

عدد ۴

مجموع چهار عدد $= 6 - 12 + 24 - 48 = -30$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۸۸- گزینه «۴»

(امیر زرانروز)

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \xrightarrow[n=10, S_{10}=110]{d=3}$$

$$110 = \frac{10}{2} [2a_1 + 9(3)]$$

$$\Rightarrow 22 = 2a_1 + 27 \Rightarrow 2a_1 = -5 \Rightarrow a_1 = \frac{-5}{2} = -2 \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۸۹- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

عمق گودال‌ها تشکیل یک دنباله حسابی می‌دهند:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \xrightarrow[a_1=500, a_n=70]{d=-10} 70 = 500 + (n-1)(-10)$$

$$\Rightarrow 70 = 500 - 10n + 10 \Rightarrow 10n = 510 - 70$$

$$\Rightarrow 10n = 440 \Rightarrow n = 44$$

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{44} = \frac{44}{2} [2(500) + 43(-10)]$$

$$= 22 \times 570 = 12540 \text{ متر}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۹۰- گزینه «۱»

(موری ملارمقانی)

$$a_1 + a_5 = a_1 + a_1 r^4 = a_1(1 + r^4) = 82 \quad (I)$$

$$a_2 + a_6 = a_1 r + a_1 r^5 = a_1 r(1 + r^4) = 246 \quad (II)$$

$$\frac{(I), (II)}{a_1 r(1 + r^4)} \rightarrow \frac{a_1 r(1 + r^4)}{a_1(1 + r^4)} = \frac{246}{82} \Rightarrow r = 3$$

$$\frac{a_4}{a_2} = \frac{a_1 r^3}{a_1 r} = r^2 = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مراعات نظیر: تاب، گیسو، پیچ / فاقد ایهام

گزینه ۳: «فاقد تشبیه / تضاد: پیاده، سواره

گزینه ۴: «اغراق: بزرگ‌نمایی در شکوه و زیبایی چشمان معشوق / فاقد جناس

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۰۵- گزینه ۳

(سید علی‌رضا احمدی)

بیت «ح»: ایهام تناسب: عبارت «صاحب نظر» به معنای صاحب دل و دارای بصیرت استفاده شده است و با واژه «چشم» تناسب معنایی دارد / بیت «الف» تلمیح به داستان شیرین و فرهاد / بیت «د»: لف و نشر: «قد» به «سرو» مربوط است و «روی» به «سمن» / بیت «ب»: اغراق: زیاده‌روی در توصیف (زیبایی چشم) معشوق که می‌تواند حتی مرده را زنده کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، ترکیبی)

۱۰۶- گزینه ۱

(کتاب آبی)

با خون طهارت کردن: پارادوکس

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۰۷- گزینه ۱

(کتاب آبی)

گزینه ۲: می: لف (۱) / رود: لف (۲) / جام: نشر (۱) / چنگ: نشر (۲)

گزینه ۳: زلف: لف (۱) / بناگوش: لف (۲) / روز: نشر (۲) / شب: نشر (۱)

گزینه ۴: دم: لف (۱) / چشم: لف (۲) / تف: نشر (۱) / نم: نشر (۲)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۱۰۸- گزینه ۴

(مفسن اصغری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دلق: جامه درویشان، خرقة

گزینه ۲: نخوت: تکبر و خودبینی

گزینه ۳: چارق: نوعی کفش چرمی

(علوم و فنون ادبی (۳)، واژگان، ترکیبی)

۱۰۹- گزینه ۱

(کتاب آبی)

مضمون مشترک ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» میهن‌دوستی و نگرانی و دغدغه وطن است اما در بیت گزینه «۱»، شاعر از نامساعد شدن اوضاع و شرایط روحی خود سخن می‌گوید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۴۴)

۱۱۰- گزینه ۱

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۱» واژه «آزادی» در معنای «وارستگی و بی‌تعلقی» به کار رفته و از درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری به‌شمار نمی‌رود. درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری در سایر ابیات به‌ترتیب «آزادی»، «وطن» و «قانون» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۴۶)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینه ۳

(نوبت امسکی)

«لینتا»: کاش (ما) / «نفتخر»: (فعل مضارع التزامی فارسی) افتخار کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أنسابنا»: اصل و نسب‌هایمان (رد گزینه ۱) / «قد خَلقنا»: (فعل مجهول) آفریده شده‌ایم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «من الطینة»: از گل (رد گزینه ۱)

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۲- گزینه ۱

(سیرباقر موسوی)

«عَلِمَ»: بدان / «عَلِمَ»: یاد ده / «مُحَرِّقًا»: (محرِّقان) سوزندگان / «الجهالة»: نادانی

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۳- گزینه ۴

(سید ممدعلی مرتضوی)

«قد يُخترع»: (قد + فعل مضارع مجهول) گاهی اختراع می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) / «بُسْتَبَ»: منجر به ... می‌گردد / «و إن كان»: اگرچه بوده است / «غرض المُخترع من اختراعها»: هدف مخترع از اختراع خود (رد گزینه ۲) / «مُسَاعَدَةُ الْآخِرِينَ»: کمک به دیگران (رد گزینه ۳)

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه ۱

(سید ممدعلی مرتضوی)

«لاتنادی ... إلّا ...»: فقط ... صدا زده می‌شود، صدا زده نمی‌شود مگر ... / «فی هذا اللَّیْلِ الموحش»: در این شب ترسناک / «الأمّ الحنون»: مادر مهربان (معرفه)

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۵- گزینه ۳

(هسین رضایی)

«مخلصاً»: (حال) بااخلاص، مخلصانه / «لايعد»: وعده نمی‌دهد (لايعد ... إلّا: (اسلوب حصر) فقط وعده می‌دهد) / «تُوفى»: (فعل مضارع مجهول و جمله وصفیه): که ادا (انجام) می‌شوند.

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۶- گزینه ۲

(سید ممدعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نوماً» مفعول مطلق نوعی است، چون صفت گرفته است، بنابراین «حتماً» در ترجمه اضافی و زائد است.

گزینه ۲: «تخلّصت» فعل ماضی به معنی «رهايي یافتم» است.

گزینه ۳: «توجّه»: ترجمه صحیح: این زن همچون مادر مهربان، پرندگان و جوجه‌ها را پرورش می‌دهد!

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۷- گزینه ۳

(کتاب آبی)

«المُزَارِعُونَ» (جمع المُزَارِع) اسم فاعل و به معنای «کشت کنندگان، کشاورزان» است.

توجه: «المُزْرَعَة»: (اسم مکان) کشتزار / جمع: المُزَارِع: مزرعه‌ها

«المُزَارِع»: (اسم فاعل) کشاورز / جمع: المُزَارِعُونَ: کشاورزان

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۸- گزینه ۱

(درويشعلی ابراهيمی)

معلمان: «المدرّسون - المدرّسات - المدرّسان - المدرّساتان» / توقع دارند: «یتوقعون - یتوقعن - یتوقعان - یتوقعان» / تلاش کنند: «أن یجتهدوا - أن یحاولن - أن یجتهدا - أن یجتهدا» / زیاد: «كثیراً» / تا موفق شوند: «حتی ینجحوا - حتّی ینجحا - حتّی ینجحن - حتّی تنجحا» / در دروسشان: «فی دروسهم - فی دروسهن - فی دروسهما»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «یتوقعن»: فعل «یتوقعن» باید منفی باشد.

گزینه ۳: «الکثیر» و «حتّی نجحهم فی الدروس» و «من التّلامیذ» نادرست‌اند.

گزینه ۴: «لّا» باید قبل از «لإجتهدا» قرار بگیرد و کلمه «الکثیر» هم باید به‌صورت «کثیراً» بیاید.

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۹- گزینه «۳»

(سیدممدعلی مرتضوی)

ترجمه آیه شریفه صورت سؤال: «و بندگان خدای رحمان کسانی هستند که با فروتنی بر روی زمین گام برمی‌دارند...» این آیه، تواضع و فروتنی را از نشانه‌های افراد بلندمرتبه می‌داند، بنابراین نزدیک‌ترین مفهوم را گزینه «۳» بیان می‌کند.

ترجمه گزینه «۲»: ای مرد! فروتنی تو در (به هنگام) جایگاه عالی‌ات، از جایگاه عالی‌ات بهتر است!

ترجمه گزینه «۴»: «مؤمن با انسان ضعیف، با فروتنی رفتار می‌کند و با انسان قوی، با خودپسندی!»

(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۲۰- گزینه «۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مجهول... نائب فاعله...» نادرست است.

گزینه «۲»: «نائب فاعل...» نادرست است.

گزینه «۴»: «مضاف‌إلیه و مجرور» نادرست است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، ترکیبی)

۱۲۱- گزینه «۳»

(ممد صادق مفسنی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فاعل» نادرست است، زیرا افعال ناقصه اسم و خبر دارند، نه فاعل!

گزینه «۲»: «مبنی» نادرست است، زیرا اسمی معرب است.

گزینه «۴»: «صفت» نادرست است، زیرا در این جا نقش حال را دارد.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، ترکیبی)

۱۲۲- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فاعل و مرفوع» نادرست است.

گزینه «۳»: «فعل امر، للمخاطبین» نادرست است.

گزینه «۴»: «مصدره علی وزن: تَفَعَّل» نادرست است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، ترکیبی)

۱۲۳- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«مُحَابَسَة» مصدر باب مفاعلة است و بدین شکل صحیح است. هم‌چنین «الْآخِرَة» اسم فاعل است و بدین شکل صحیح است.

(عربی (۳)، ضبط حرکات، ترکیبی)

۱۲۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ترجمه: آیا می‌دانی که ادب وقتی زیاد شود، گران می‌شود. (در جمله کلمه متضاد نیست)

کلمات متضاد در سایر گزینه‌ها:

(۱) تَحْتَ / فَوْق - (۲) اَلْكَوْتُ / اَلْكَلامِ - (۳) اَلْبَيْعُ / الشَّرَاءُ

(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۲۵- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«لیت» یکی از حروف مشبّهه بالفعل است که بر «تمتی» (آرزومندی) دلالت دارد.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفة ۶)

۱۲۶- گزینه «۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» واو حالیه به‌کار رفته است؛ زیرا ساختار «و+ جمله اسمیه» برای بیان حالت استفاده شده است، اما حرف واو در گزینه «۳» حالیه نیست.

(عربی (۳)، مال، صفة‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۲۷- گزینه «۲»

(عمارالربین صالحیان)

در این گزینه «خبراً» مستثنی‌منه است که مفرد است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «طلبة» مستثنی‌منه و جمع‌التکسیر است.

گزینه «۳»: «أشياء» مستثنی‌منه و جمع‌التکسیر است.

گزینه «۴»: «الضيوف» مستثنی‌منه و جمع‌التکسیر است.

(عربی (۳)، استثناء، صفة‌های ۳۳ تا ۳۵)

۱۲۸- گزینه «۳»

(ابوالفضل تاپیک)

در این گزینه، فعل «لَمْ يُعْطِ» دو مفعولی است که مفعول‌به اول آن، «الجانزة» و مفعول‌به دوم آن، «مَنْ» است؛ لذا مستثنی‌منه محذوف است.

(عربی (۳)، استثناء، صفة‌های ۳۳ تا ۳۵)

۱۲۹- گزینه «۲»

(نویر امساکي)

برای بیان نوع فعل، باید از مفعول مطلق نوعی استفاده کنیم، بنابراین نیاز به مصدر فعل جمله داریم که در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» آمده است، اما «راجعاً» در گزینه «۲» اسم فاعل است که مناسب نیست.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفة‌های ۵۹ تا ۶۲)

۱۳۰- گزینه «۴»

(مبیر همایی)

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «صبراً، إمتيازاً و تحقّقاً» مفعول مطلق هستند.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفة‌های ۵۹ تا ۶۲)

تاریخ (۳)

۱۳۱- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده، یکی از متفکران دوره قاجار، با اینکه مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد. وی در رساله ایراد شیوه تاریخ‌نویسی رضاقلی‌خان هدایت را به دلیل استفاده او از شعر در بیان رویدادها و به‌کار بردن الفاظ مصنوع ادبی مورد انتقاد قرار داد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفة ۵)

۱۳۲- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

در دوره قاجار، تجار داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی در شهرهای تبریز و اراک کارگاه‌های کوچک و بزرگ فرش دایر کرده بودند.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفة ۵۲)

۱۳۳- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

ملا عبدالله نوزوی یکی از شاگردان ملاعلی نوری، مؤسس حوزه فلسفی تهران در دوره قاجار شناخته می‌شود.

نگارش آثار فلسفی به زبان فارسی در دوره صفویه به تدریج از رونق افتاده بود.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفة ۵۵)

۱۳۴- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

انقلاب مشروطه، زمینه‌ها و علل متعدد و پیچیده‌ای داشت که در طول زمامداری سلسله قاجار و عمدتاً تحت تأثیر مواجهه ایران با کشورهای اروپایی و نفوذ تمدن غرب در جامعه ایرانی شکل گرفت.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفة ۶۲)

جغرافیا (۳)

۱۴۱- گزینه «۴»

(فاطمه سفایی)
متروپل ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۲)

۱۴۲- گزینه «۳»

(آرزو میرزایی)
در سده نوزدهم و اوایل قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به‌دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای، مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۴۳- گزینه «۱»

(فاطمه سفایی)
اصلاحات ارضی نه تنها وضع روستائیان را بهبود نداد، بلکه شرایط انهدام کشاورزی در کشور را فراهم کرد و در نتیجه مهاجرت روستائیان به شهرها شدت گرفت.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۰)

۱۴۴- گزینه «۲»

(آرزو میرزایی)
$$\frac{۳۰۰۰۰}{۱۵۰۰} = \frac{\text{مساحت (مترمربع)}}{\text{جمعیت (نفر)}} = \text{سرانه} = ۲۰$$

سرانه عبارت است از نسبت مساحت هر کاربری به جمعیت؛ بنابراین سرانه مزارع این روستا، ۲۰ مترمربع به‌ازای هر نفر است.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۹)

۱۴۵- گزینه «۱»

(فاطمه سفایی)
از ویژگی‌های برنامه آمایش سرزمین توجه به همه ابعاد توسعه است؛ یعنی به همه جنبه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، دفاعی و محیطی کشور به‌طور هماهنگ توجه می‌شود.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۴۶- گزینه «۳»

(فاطمه سفایی)
در حال حاضر قطار پرسرعت در کشور موجود نیست و مسیر جلفا به تبریز تنها خط برقی کشور است.
(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۵۰)

۱۴۷- گزینه «۴»

(آرزو میرزایی)
اختلاف درجه ۶۰ - ۳۰ = ۹۰
اختلاف ساعت ۴ = ۱۵ ÷ ۶۰
با توجه به اینکه شهر الف در غرب شهر ب قرار دارد، ساعت آن عقب‌تر از شهر ب است.
صبح ۱۰ - ۴ = ۱۴
(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۷۶)

۱۴۸- گزینه «۲»

(فاطمه سفایی)
به ناحیه‌ای از سطح زمین که روی کانون زلزله قرار دارد، مرکز سطحی زمین‌لرزه گفته می‌شود.
(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۸۳)

۱۴۹- گزینه «۲»

(آرزو میرزایی)
برای اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه (شدت)، از مقیاس مرکالی و برای اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند (بزرگی)، از مقیاس ریشتر استفاده می‌شود.
(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۸۴)

۱۳۵- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)
رضاخان برای رسیدن به اهدافش (رسیدن به سلطنت)، ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام جمهوری در کشور برقرار شود اما کسانی نظیر آیت‌الله مدرس، با شناختی که از رضاخان داشتند، این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می‌دانستند و با آن به مخالفت پرداختند.
(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۲)

۱۳۶- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)
پس از پایان جنگ جهانی اول، رژیم‌های دیکتاتوری تک‌حزبی و نظامی یکی پس از دیگری سربرآوردند:
الف) ظهور استالین در شوروی
ب) به قدرت رسیدن فاشیست‌ها در ایتالیا
ج) ظهور هیتلر در آلمان
د) توسعه‌طلبی نظامی ژاپن
توجه داشته باشید که به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین بعد از جنگ جهانی دوم رخ داد.
(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۲)

۱۳۷- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)
اساس برنامه صنعتی استالین، بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود. با اجرای این برنامه، تولید ماشین‌آلات صنعتی، نفت، برق، فولاد و زغال سنگ به طرز فوق‌العاده‌ای افزایش یافت.
(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۱۳۸- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)
آلمان از جمله کشورهایی بود که در نخستین سال‌های پس از جنگ جهانی اول شرایط اقتصادی وخیمی داشت؛ زیرا علاوه بر خرابی‌های حاصل از جنگ، مستعمراتش را از دست داده و محکوم به پرداخت غرامت‌های سنگین شده بود.
(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۹۸)

۱۳۹- گزینه «۳»

(بهروز بهیمی)
دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه، از انگلستان خواست که بدهی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر و غیره را بپردازد و چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد.
(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۰)

۱۴۰- گزینه «۲»

(بهروز بهیمی)
پس از لغو امتیازنامه داریسی از طرف رضاشاه، خیلی زود قرارداد نفتی دیگری با انگلستان منعقد شد. در قرارداد جدید، سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی افزایش یافت و منطقه جغرافیایی قرارداد به میدان‌های نفتی شناخته شده جنوب کشور محدود گردید، اما در عوض، ۳۰ سال به مدت قرارداد افزوده شد.
(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۴)

۱۵۰- گزینه «۱»

(فاطمه سعیدی)

کمربند کوهستانی آلپ هیمالیا جایی است که پوسته تشکیل دهنده قاره آسیا اروپا به پوسته تشکیل دهنده آفریقا و هند برخورد می کند. کمربند اطراف اقیانوس آرام محلی است که پوسته کف اقیانوس آرام به پوسته قاره آسیا اروپا، آمریکای جنوبی، استرالیا و آمریکای شمالی برخورد می کند.

(یغراقیا (۳)، مقاررات طبیعی، صفحه ۸۷)

جامعه شناسی (۳)

۱۵۱- گزینه «۱»

(مبینا سادات تاپیک)

پیامد تعارضها در ذخیره دانشی جوامع: ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می شود؛ دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت نمی کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می دهد.

(یامعه شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۶)

۱۵۲- گزینه «۴»

(مبینا سادات تاپیک)

پیامد آگاهی دادن علوم اجتماعی به انسانها درباره فرصتها و محدودیتها فناوری آن است؛ که شیوه صحیح استفاده از طبیعت و علوم طبیعی را آموزش می دهد و علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردار می شود.

پیامد داوری درباره ارزشها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آنها توسط علوم اجتماعی: فرصت موضع گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می آورد.

پیامد شناخت پدیده های اجتماعی توسط علوم اجتماعی: آثار و پیامدهای پدیده های اجتماعی را پیش بینی کنند.

(یامعه شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۱۵۳- گزینه «۳»

(مبینا سادات تاپیک)

تصور کردن جامعه همانند واقعیتی بیرونی، نتیجه یکسان انگاری طبیعت و جامعه است.

برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر، نتیجه نیاز نظام اجتماعی به تأمین نیازهای خود و حفظ موجودیت آن در بلندمدت است.

برجسته شدن شباهت های جامعه و پدیده هایی مانند ماشین و بدن انسان توسط جامعه شناسان، نتیجه موفقیت های دانشمندان علوم طبیعی است.

(یامعه شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه های ۲۴، ۲۷ و ۲۹)

۱۵۴- گزینه «۲»

(مبینا سادات تاپیک)

رویکرد پوزیتیویستی همان وحدت روش علوم و اعتقاد به روش مطالعه یکسان همه دانش های علمی است.

اصل وجود یعنی شناسایی قوانین کلی موجودات، نه موجودی خاص.

شناخت طبیعت و قوانین آن، از فوائد علوم طبیعی است و گزینه های دیگر از فوائد علوم انسانی و اجتماعی است.

(یامعه شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه های ۱۲، ۱۵ و ۲۵)

۱۵۵- گزینه «۳»

(آزیتا پیرقی)

تشریح عبارت نادرست:

قسمت اول گزینه «۳»: نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم ترین ویژگی کنش اجتماعی می دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می کنند.

(یامعه شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه های ۳۹ و ۴۱)

۱۵۶- گزینه «۲»

(آزیتا پیرقی)

نگاه از درون به پدیده ها برای یافتن معنای آنها ← تفسیر تغییر رفتار طبیعی افراد در محیط آزمایشگاهی ← اثر هورنن نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده های اجتماعی ← هویت زدایی

(یامعه شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه های ۴۷، ۴۹ و ۵۱)

۱۵۷- گزینه «۴»

(آزیتا پیرقی)

به کارگیری اسلام هراسی توسط رسانه های آمریکایی: بسط هژمونی آمریکا تعمیم تعریف ماکس وبر از شهر به جوامع غیراروپایی: یکسان انگاری طبیعت و جامعه

مطالعه قدرت به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا: ارزش زدایی و معنای از قدرت

(یامعه شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه های ۶۰، ۶۵ و ۶۶)

۱۵۸- گزینه «۱»

(آزیتا پیرقی)

به رسمیت نشناختن تفهیم به عنوان روش مستقل علوم انسانی توسط ماکس وبر: پیامد محدود دانستن معنای علم به علم تجربی اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف: تعریف سیاست تنوع و تکرر معانی: علت پیچیدگی کنش های انسانی و دشواری فهمیدن معنای آنها

(یامعه شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه های ۴۹، ۵۱ و ۶۰)

۱۵۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

معیار	جامعه شناسی انتقادی
هدف (الف)	تجویز وضع مطلوب
موضوع	کنش های اجتماعی و پیامدهای آن (ب)
روش (د)	تفسیری، انتقادی، تجویزی (ج)

(یامعه شناسی (۳)، ناپروری اجتماعی، صفحه ۷۸)

۱۶۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

کوکلان نام سازمان های همبسته ای در آمریکا در گذشته و امروز است که پشتیبان برتری نژاد سفید و نژادگرایی است. این پدیده، از مصادیق تأکید افراطی سیاست هویت بر تفاوتها و گوناگونیها است.

الگوی تعارف در تقابل با الگوی تنازع، شکل می گیرد.

پیدایش نظریه فمینیستی معاصر، آفریقایی تبارها، آمریکایی بومی و ... در علوم اجتماعی امروز، نتیجه مطالبه درخواست بررسی هر گروه، جامعه و فرهنگی از منظر خودش است.

(یامعه شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه های ۸۷ و ۹۰)

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- گزینه ۳»

(فاطمه سادات شریف زاده)

توماس آکوئیناس متأثر از فلسفه ابن سینا بود و نظر ابن سینا را مبنای خدانشناسی اش قرار داد. لذا برهان او همانند ابن سینا مبتنی بر مغایرت وجود و ماهیت است. نظر آلبرت کبیر و راجر بیکن در خدانشناسی، نزدیک به توماس آکوئیناس است اما فلسفه شان بیشتر متکی بر آرای ابن سینا و تا حدودی متأثر از ابن رشد است..

(فلسفه (۲)، هستی و هیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۶۲- گزینه ۳»

(نیما پواهری)

دیوید هیوم امکان معرفت از طریق استدلال عقلی و بدون تجربه را رد می کند و می گوید درک علیت از این طریق هم ممکن نیست؛ چون علیت مفهومی فراتر از حس است.

(فلسفه (۲)، یهوان علی و معلولی، صفحه ۱۸)

۱۶۳- گزینه ۳»

(مبیر پیرسینلو)

اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی آید، اما بعد از درک عقلی اصل علیت، کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: نظر دکارت است.

گزینه ۲»: نظر کانت است. از نظر او مفهوم علیت و رابطه علت و معلول جزء مفاهیم پایه‌ای ذهن ماست و خودش در ذهن بوده و از جایی کسب نشده است.

گزینه ۴»: دیوید هیوم معتقد بود علیت مفهومی فراتر از حس است.

(فلسفه (۲)، یهوان علی و معلولی، صفحه ۱۹)

۱۶۴- گزینه ۳»

(فاطمه سادات شریف زاده)

تخلّف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی علت به معلول، تناسب و نظم و قانون‌مندی میان پدیده‌ها از اصل سنخیت علت و معلول و پیوستگی و ارتباط میان پدیده‌های جهان از اصل علیت نتیجه و دریافت می شود.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از یهوان؟، صفحه ۲۵)

۱۶۵- گزینه ۴»

(نیما پواهری)

دکارت، فیلسوف عقل‌گرای قرن هفدهم، در یکی از استدلال‌های خود می گوید: من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری دارم. این تصور نمی تواند از خودم باشد؛ زیرا من موجودی متناهی‌ام. پس، این تصور از من و هر موجود متناهی دیگری نیست بلکه از وجود نامتناهی است؛ اوست که می تواند چنین ادراکی به من بدهد.

به نظر کانت روح و نفس مجرد که سعادتش در کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی است، چون موجودی جاودانه است، برای سعادت دائمی خود به جهانی ماوراء دنیای ما نیاز دارد و چنین جهانی نیز مشروط به وجود خدایی جاودان و نامتناهی است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷)

۱۶۶- گزینه ۲»

(فاطمه سادات شریف زاده)

ویلیام جیمز و برگسون از تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند.

خداوند را از راه تجربه درونی می توان اثبات کرد (رد گزینه ۱) باور به وجود خداوند زندگی را معنادار می کند نه اینکه به وجود خدا باور نداشته باشیم. (رد گزینه ۳) ویلیام جیمز و فیلسوفان هم عقیده او، به جای ذکر دلایل عقلی بر وجود خداوند به رابطه میان اعتقاد خدا و معناداری زندگی توجه کردند. (رد گزینه ۴)

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۸)

۱۶۷- گزینه ۲»

(فرهاد قاسمی نژاد)

شهود انسان جنبه بالقوه دارد ولی در عقول فعلیت دارد. عقول هیچ ویژگی بالقوه‌ای ندارند چون در این صورت برای به فعلیت رسیدن نیازمند تربیت خواهند بود. شهود اساساً بی واسطه است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۰)

۱۶۸- گزینه ۴»

(فاطمه سادات شریف زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: دکارت به عقل به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی آن گونه که برخی فیلسوفان یونان و فلاسفه مسلمان معتقد بودند عقیده‌ای نداشت.

گزینه ۲»: کانت برخلاف فیلسوفان گذشته معتقد بود که این مفاهیم ساختار ذهن انسان‌اند و از واقعیت گرفته نمی شوند.

گزینه ۳»: کانت اثبات وجود خدا و نفس مجرد را از طریق استدلال عقلی نمی پذیرد و راهی دیگر (اخلاق و عقل عملی) برای پذیرش این امور پیشنهاد می کند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۳)

۱۶۹- گزینه ۱»

(فاطمه سادات شریف زاده)

همه عقول در کار اداره و فیض رساندن به مخلوقات هستند و اختصاص به عقل فعال ندارد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۲)، صفحه ۵۹)

۱۷۰- گزینه ۱»

(مبیر پیرسینلو)

از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال‌های عقلی معیار اولیه قبول یا رد هر حکم و هر نظر علمی و فلسفی هستند. از این رو گفته‌اند که «ما فرزندان دلیل هستیم».

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲»: فیلسوفان مسلمان را نمی توان به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا تقسیم کرد؛ زیرا عموم آنان عقیده دارند که همه کارکردهای عقل و انواع استدلال‌ها، از جمله استدلال تجربی، تمثیل و برهان عقلی محض، هر کدام در جایگاه خود، روشی درست برای کسب دانش به حساب می آیند.

گزینه ۳»: همان طور که در تشریح گزینه ۲» بیان شد عموم فیلسوفان مسلمان همه کارکردهای عقل را معتبر می شمارند؛ بنابراین صرفاً به برهان عقلی محض باور ندارند.

گزینه ۴»: از نظر فیلسوفان مسلمان پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است؛ هر چند این استدلال عقلی برای سطوح مختلف جامعه متفاوت است و حجت و دلیل هر کس به اندازه توان و قدرت فکری اوست بنابراین در پذیرش دین لزوماً نیاز به استدلال فلسفی نیست.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه (۲)، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

ریاضی و آمار (۳)

$$m = \frac{a-1}{1-0} = a-1$$

$$\Rightarrow y-1 = (a-1)(x-0) \Rightarrow y = (a-1)x + 1$$

با توجه به معادله خط صورت سؤال، داریم:

$$\begin{cases} a-1 = -\frac{1}{4} \Rightarrow a = -\frac{1}{4} + 1 = \frac{3}{4} \Rightarrow f(x) = \left(\frac{3}{4}\right)^x \\ y = -\frac{1}{4}x + b \xrightarrow{(0,1)} 1 = -\frac{1}{4} \cdot 0 + b \Rightarrow b = 1 \end{cases} \Rightarrow a+b = \frac{3}{4} + 1 = \frac{7}{4}$$

$$f\left(\frac{3}{4}\right) = \left(\frac{3}{4}\right)^{\frac{3}{4}} = \frac{1}{\sqrt[4]{\frac{64}{27}}} = \frac{1}{\sqrt[4]{2^6 \cdot 3^{-3}}} = \frac{1}{2\sqrt[4]{3}}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

(امیر زرانروز)

۱۷۷- گزینه «۳»

با توجه به ضابطه تابع و جدول زیر داریم:

x	f(x) = 6^x
0	f(0) = 6^0 = 1 ⇒ (0, 1)
-1	f(-1) = 6^{-1} = \frac{1}{6} ⇒ (-1, \frac{1}{6})
2	f(2) = 6^2 = 36 ⇒ (2, 36)
-\frac{1}{2}	f(-\frac{1}{2}) = 6^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{\sqrt{6}} = \frac{1}{\sqrt{2 \cdot 3}} = \frac{1}{\sqrt{2} \cdot \sqrt{3}} \Rightarrow (-\frac{1}{2}, \frac{1}{\sqrt{6}})

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

(علی هاشمی)

۱۷۸- گزینه «۲»

$$r = \frac{10}{100} = 0.1, c = 150$$

راه حل اول:

$$f(t) = c(1-r)^t$$

$$f(t) = 150(1-0.1)^t \Rightarrow 120 < 150 \times 0.9^t < 125$$

$$\xrightarrow{t=2} 150 \times 0.9^2 = 150 \times 0.81 = 121.5$$

t = 2 معادل ۶۰ دقیقه است.

راه حل دوم:

$$150 \xrightarrow{30'} \underbrace{150 - \left(\frac{10}{100} \times 150\right)}_{135} \xrightarrow{30'} 135 - \left(\frac{10}{100} \times 135\right) = 121.5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

(امیر محمودیان)

۱۷۹- گزینه «۳»

$$\text{بعد ۲ سال بعد } B = 24000(1-0.05)^2 = 24000 \times \left(\frac{95}{100}\right)^2$$

$$= 24000 \times \left(\frac{19}{20}\right)^2 = 24000 \times \frac{19^2}{20^2} = 21660 \text{ نفر}$$

$$\text{بعد ۲ سال بعد } A = 56000(1+0.1)^2 = 56000 \times \left(\frac{11}{10}\right)^2 = 67760 \text{ نفر}$$

$$\text{نفر } 89420 = 21660 + 67760 = \text{جمعیت } B + \text{جمعیت } A$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

(مهری ملارمضانی)

۱۷۱- گزینه «۳»

ریشه چهارم عدد x برابر $\sqrt[4]{x}$ است. بنابراین:

$$\sqrt[4]{x} = -4 \xrightarrow{\text{توان ۴}} x = 256$$

ریشه ششم عدد ۲۵۶ برابر است با:

$$\sqrt[6]{256} = \sqrt[6]{2^8} = \sqrt[3]{2^4} = \sqrt[3]{16}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

(کوروش راوری)

۱۷۲- گزینه «۴»

$$\frac{9 \times 7^3}{21^2 \times 14} \times \frac{36}{100} \times \frac{1}{18} = \frac{3^2 \times 7^3}{7^2 \times 3^2 \times 2 \times 7} \times \frac{36}{100} \times \frac{1}{18} = 0.01$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(عباس اسیری آمیرآبادی)

۱۷۳- گزینه «۴»

$$\frac{\Delta}{x^a} = 2 \xrightarrow{\text{طرفین را به توان } \frac{a}{\Delta} \text{ می‌رسانیم}} (x^a)^{\frac{\Delta}{a}} = 2^{\frac{\Delta}{a}}$$

$$\Rightarrow x^{\Delta} = 2^{\frac{\Delta}{a}} \Rightarrow x = 2^{\frac{1}{a}}$$

$$\xrightarrow{\text{ریشه دهم}} \pm \sqrt[a]{x} = \pm \sqrt[a]{2^{\frac{1}{a}}} = \pm 2^{\frac{1}{a^2}}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۴)

(نسترن صمدی)

۱۷۴- گزینه «۳»

در صورت سؤال گفته شده با افزایش مقدار x مقدار تابع کاهش می‌یابد، پس پایه تابع نمایی بین صفر و یک است:

$$0 < 3m + 1 < 1 \Rightarrow -1 < 3m < 0 \Rightarrow -\frac{1}{3} < m < 0$$

با توجه به گزینه‌ها $m = -\frac{1}{4}$ می‌تواند باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

(امیر زرانروز)

۱۷۵- گزینه «۳»

ضابطه تابع $f(x) = a^x$ است، با توجه به نمودار $f(-1) = 4$ می‌باشد، لذا داریم:

$$f(-1) = 4 \Rightarrow a^{-1} = 4 \Rightarrow \frac{1}{a} = 4 \Rightarrow a = \frac{1}{4}$$

$$f(x) = \left(\frac{1}{4}\right)^x \xrightarrow{x=2} f(2) = \left(\frac{1}{4}\right)^2 = \frac{1}{16}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۲)

(امیر زرانروز)

۱۷۶- گزینه «۲»

معادله خطی که دو نقطه از نمودار تابع $f(x) = a^x$ به طول‌های x = 0 و x = 1 را به هم وصل می‌کند، به صورت زیر به دست می‌آید:

$$f(x) = a^x \Rightarrow \begin{cases} x=0 \Rightarrow f(0) = a^0 = 1 \Rightarrow (0, 1) \\ x=1 \Rightarrow f(1) = a^1 = a \Rightarrow (1, a) \end{cases}$$

۱۸۰- گزینه «۲»

(کورس داوری)

$$f(t) = c(1+r)^t, t = 3, r = \frac{2}{100} = 0.02$$

$$f(3) = 2000000(1+0.02)^3$$

در نتیجه جمعیت اولیه در $(1/0.2)^3$ ضرب می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۸۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«تناسب وزن با لحن» و «تغییر در تساوی طولی مصراع‌ها» از ویژگی‌های ادبی و «سادگی جملات» از ویژگی‌های زبانی شعر معاصر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۱۸۲- گزینه «۳»

(عارف‌سازات طباطبایی نژاد)

عبارت سوم بخشی از داستان‌های شهری است.

در گزینه‌های دیگر نشانه‌هایی از فضاهای اقلیمی مانند هوای شرجی، پایاخ (نوعی کلاه) و بیل و منگال و دستکاله و علف‌تراش دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۹۸)

۱۸۳- گزینه «۱»

(سیر علیرضا اهدری)

بیت دارای اسلوب معادله است، زیرا دو مصراع معادلی برای یکدیگر بوده و هر یک در تأیید دیگری کاربرد دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۸۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

حس آمیزی: حرف رنگین/ تضاد: ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: حسن تعلیل: دلیل نگرستن به نرگس باغ، شباهت آن به چشم یار دانسته شده است.

گزینه «۳»: تشخیص: جان دادن شمع/ ایهام تناسب: پروانه- ۱- فرمان و اجازه (معنای مورد نظر) ۲- نوعی حشره (با شمع تناسب دارد).

گزینه «۴»: تلمیح: به داستان خسرو و شیرین و کوه کندن فرهاد در بیستون اشاره دارد. ایهام: شیرین: ۱- بانوی ارمنی (معنای مورد نظر) ۲- با ارزش

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۸۵- گزینه «۲»

(همید مهرثی)

بیت فاقد آرایه‌های حسن تعلیل و ایهام است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبیه: لب میگون / فاقد جناس

گزینه «۳»: فاقد اغراق / مجاز: «حرف» مجاز از سخن است.

گزینه «۴»: فاقد ایهام تناسب / اسلوب معادله: بین دو مصراع تساوی برقرار بوده و مصراع دوم در حکم تصدیقی برای مصراع نخست است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۸۶- گزینه «۲»

(سیر جمال طباطبایی نژاد)

بیت (الف) روزی، ایهام دارد ۱- یک روز ۲- رزق و روزی

بیت (ب) هستی (جهان) با هستی (وجود داری) = جناس تام

بیت (ج) شنیدن بو = حس آمیزی

بیت (د) طهارت کردن با خون جگر = پارادوکس

بیت (ه) تقابل سجع‌های دو مصراع بیش‌تر متوازن هستند (موثت، ارادت = متوازی)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع، ترکیبی)

۱۸۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

شعر مذکور در وزن فاعلاتن سروده شده و گاه به صورت محذوف (فاعلتن / فح) درآمده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۱۸۸- گزینه «۴»

(همید مهرثی)

وزن این مصراع «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» و در بحر «هزج» است و نه متقارب.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۸۹- گزینه «۱»

(همید مهرثی)

بیت «ج»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلتن (رمل مسدس محذوف) / بیت «ب»: مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن (رجز مثنی‌س سالم) / بیت «الف»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن (هزج مسدس محذوف)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۹۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در عبارت صورت سؤال آمده است که ضحاک به دلیل کارهای زشت خود گرفتار بود و به خاطر از میان بردن و هلاک کردن مردم، بیشتر مورد نفرت مردم قرار می‌گرفت تا این که مورد قصاص مردم واقع شد و از پای درآمد. در بیت «۴» نیز معادل همین مفهوم دیده می‌شود که کبک، موری را خورد و مورد قصاص باز قرار گرفت و دوباره باز نیز مورد قصاص عقاب واقع شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۹۱- گزینه «۲»

(شبیه‌سازی امتحان نهایی ۹۸)

«سیملاً»: پر خواهد کرد (رد سایر گزینه‌ها) / «سلاماً شاملاً»: صلحی فراگیر (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فی کلّ الجهات»: در همه جهات (رد گزینه ۱)

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۷۲)

۱۹۲- گزینه «۲»

(شبیه‌سازی امتحان نهایی ۹۸)

«لیستمع»: (لام امر) باید گوش فرادهند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «کلام معلّمهم»: سخن معلّمشان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «حتّی یدرکوا»: تا درک کنند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ینتیهاوا»: آگاه شوند (رد گزینه ۴) / «بتوانند» و «در گزینه ۳»، «همه» اضافی است.

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۹۳- گزینه ۲»

(درویشعلی ابراهیمی)

«یا تلمیذة المدرسة»: ای دانش‌آموز مدرسه / «هل تتوَقَّعین»: آیا توقع داری، آیا انتظار داری / «أَنْ تنجحی»: که موفق شوی / «برنامج دراسی»: برنامه‌ای درسی

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «چرا» نادرست است.

گزینه ۳: «دبیرستان، هیچ، توفیق به‌دست آوری» نادرست‌اند.

گزینه ۴: «دانش‌آموزان مدرسه، انتظار دارید» نادرست‌اند.

(عربی ۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۹۴- گزینه ۳»

(رضا معصومی)

صورت صحیح ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱) پسر دل‌بندم، خودت را میان خویشتن و دیگری (هم‌چون) ترازویی قرار بده،

۲) ... و ستم مکن، چنانکه دوست نداری به تو ستم شود،

۴) و آنچه را برای غیر خودت زشت می‌داری، برای خودت (هم) زشت بدار!

(عربی ۳)، ترجمه، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۹۵- گزینه ۳»

(شبهه‌سازی امتحان نهایی ۹۸)

«احم» فعل امر برای مفرد مذکر است: نگهداری کن

(عربی ۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۹۶- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

قِم: دهان / أفواه: دهان‌ها

در سایر گزینه‌ها:

۱) «خَفَلَة: خَفَلَات»، «مَخْفَل: مَخْفِل» / ۲) «أَعْجَوْبَة: أَعْجَاب»، «عَجِيب، عَجَائِب» / ۴) «أَكْبَر: أَكْبَر»، «كَبِير، كِبَار»

توجه: به‌خاطر دارید که اسم تفضیل (وزن أَفْعَل) معمولاً بر وزن «أَفَاعِل» و اسم مکان (وزن مَفْعَل) معمولاً بر وزن «مَفَاعِل» جمع بسته می‌شدند.

(عربی ۳)، مفهومی، صفحه ۸۰)

۱۹۷- گزینه ۴»

(شبهه‌سازی امتحان نهایی ۹۸)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «معرفة بالعلمیة» نادرست است.

گزینه ۲: «اسم فاعل، مضاف إليه...» نادرست است.

گزینه ۳: «للمخاطبین، مجرد ثلاثی» نادرست است.

(عربی ۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، ترکیبی)

۱۹۸- گزینه ۱»

(شبهه‌سازی امتحان نهایی ۹۸)

در گزینه ۱، «أحسن» مناداست و «الخالقین» نقش مضاف إليه را دارد.

(عربی ۳)، منادا، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۹۹- گزینه ۲»

(ممدتقی بابائیان)

دو فعل «أكرمتم» و «فرحت» مخاطب هستند؛ یعنی «ای پروردگار من، تو مرا به نور فهم گرامی داشتی و مرا شاد نمودی.» پس منادا داریم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پروردگار مرا از غم و اندوه نجات داد.»

گزینه ۳: «پروردگار مرا از تاریکی‌ها به سوی روشنی خارج می‌سازد.»

گزینه ۴: «پروردگار مرا به خوبی فرمان می‌دهد و مرا از زشتی باز می‌دارد.»

در عبارات فوق منادا وجود ندارد.

توضیح نکته درسی:

گاهی حرف ندا از ابتدای منادا حذف می‌شود؛ در این صورت منادا از فعل امر یا نهی و یا ضمیر مخاطب پس از آن، قابل تشخیص است.

(عربی ۳)، منادا، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۲۰۰- گزینه ۱»

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه ۱، «العین» مؤنث است، پس باید قبل از آن، «أَنتِها» بیاید. (مؤنث بودن «العین» را می‌توان از فعل نهی مؤنثِ بعدش نیز فهمید.)

نکته مهم درسی:

«شَمْس، نفس، نار، ریح، دار، بئر، بسیاری از اعضای زوج بدن (عین، رجل، ید و...)» همگی مؤنث محسوب می‌شوند، اگرچه علامت مشخص مؤنث نداشته باشند.

(عربی ۳)، منادا، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

تاریخ (۳)

۲۰۱- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

شاه در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا، هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست‌وزیری منصوب کرد. آموزگار مأموریت یافت تا با انتقاد از گذشته، در کشور فضای باز سیاسی ایجاد کند اما پیام‌های روشن‌گرانه امام خمینی (ره) و چند حادثه دیگر، آتش انقلاب را شعله‌ور کرد.

(تاریخ ۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۱)

۲۰۲- گزینه ۳»

(میلاد هوشیار)

در زمان تدوین قانون اساسی، دانشجویان موسوم به پیرو خط امام در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا را در تهران تسخیر کردند. امام خمینی (ره) این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند.

(تاریخ ۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۳۸)

۲۰۳- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی اول و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلستان شکل گرفت. با تأسیس این کشور، اختلافات مرزی با ایران که از دوران عثمانی به وجود آمده بود، همچنان ادامه یافت. در سال ۱۳۵۴ش. ایران و عراق برای پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود، قراردادی را با میانجیگری دولت الجزایر امضاء کردند.

(تاریخ ۳)، جنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه ۱۳۸)

۲۰۴- گزینه ۱»

(میلاد هوشیار)

به دنبال جنایت رژیم پهلوی در مدرسه فیضیه قم، امام خمینی (ره) طی اعلامیه مهمی، شاه را به طور مستقیم سرزنش کردند و تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.

(تاریخ ۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۷)

۲۰۵- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

حزب ملل اسلامی، با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد، اما اعضای آن پیش از هر اقدامی دستگیر و زندانی شدند.

(تاریخ ۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۰)

۲۰۶- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

در بُعد آیینی و مناسکی، اولین نماز جمعه به امامت آیت‌الله طالقانی در تهران و سپس به تدریج در سایر شهرستان‌ها اقامه گردید.
(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۳۹)

۲۰۷- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

در تیر ۱۳۵۹، تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به «سازمان نقاب»، با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق کودتایی را طراحی کردند.
(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۳)

۲۰۸- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

دریادلان نیروی دریایی ارتش در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مرورید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.
امام خمینی (ره) به عنوان فرمانده کل قوا، ابتدا فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند.

(تاریخ (۳)، جنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۲۰۹- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

با گسترش قیام، جمشید آموزگار در مرداد ۵۷ در اصفهان حکومت نظامی برقرار کرد اما این تدبیر ثمری نداشت؛ در نتیجه شاه مجبور شد آموزگار را برکنار کند و جعفر شریف امامی را با شعار «آشتی ملی» به نخست‌وزیری بگمارد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۳)

۲۱۰- گزینه «۲»

(آزاده میرزایی)

مخالفت صریح امام خمینی (ره) با قانون کاپیتولاسیون، حکومت پهلوی را به وحشت انداخت و ایشان را در قم دستگیر و به کشور ترکیه تبعید کردند.
(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۸)

جغرافیا (۳)

۲۱۱- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

زمین لغزش در دامنه‌های نسبتاً پرشیب اتفاق می‌افتد. بارش‌هایی که شدت آن‌ها کمتر اما مدت آن‌ها بیشتر است، تأثیر بسیار بیشتری در ناپایداری دامنه‌ها دارند.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۹۴)

۲۱۲- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

ایران کشوری کوهستانی است و دامنه‌های مستعد زمین‌لغزش در آن بسیارند. به همین علت، وقوع زمین‌لغزش همه‌ساله خسارت‌های زیادی به مزارع و سکونتگاه‌های استقرار یافته در مناطق پایکوهی وارد می‌کند.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۹۶)

۲۱۳- گزینه «۳»

(مهمرعلی فطیپی بایگی)

در خشک‌سالی زراعتی میزان ریزش‌های جوی کمتر از میانگین بارش منطقه نیست اما با توجه به اینکه نیاز آبی گیاهان متفاوت است، ممکن است بارش‌ها نیاز یک نوع زراعت یا کشت را برطرف نکنند و منطقه دچار خشک‌سالی زراعتی شود.

گزینه‌های «۱» و «۴»، بیانگر خشک‌سالی آب‌وهوایی هستند.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۹۹)

۲۱۴- گزینه «۳»

(آزاده میرزایی)

افزایش ریزگردها از نتایج خشک‌سالی هستند.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۹۹)

۲۱۵- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها، امکان تجمع انرژی بیشتر را به دنبال داشته و ممکن است در اثر تخلیه یکباره انرژی، زمین‌لرزه شدیدتری رخ دهد.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۱۰۰)

۲۱۶- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

دلیل افزایش خسارت‌های ناشی از سیلاب‌های به‌وقوع پیوسته در ایران در دهه‌های اخیر، توسعه سکونتگاه‌ها و تغییر کاربری اراضی و ساخت‌وسازها در حریم سیل‌گیر رودخانه‌ها و فعالیت‌های نابخردانه انسانی مانند از بین بردن پوشش گیاهی بوده است.

احداث سد‌های ذخیره‌ای و تنظیمی، از راهکارهای مدیریت سیل است.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۱۰۴)

۲۱۷- گزینه «۲»

(مهمرعلی فطیپی بایگی)

در سال‌های اخیر بر به‌کارگیری روش‌های غیرسازهای، تأکید بیشتری می‌شود؛ این روش‌ها علاوه بر اینکه تأثیر نامطلوب کمتری بر محیط‌زیست دارند، در درازمدت مفیدتر و بسیار کم‌هزینه‌ترند.

تغییر کاربری اراضی از دلایل اصلی افزایش خسارت‌های سیلاب است. روش‌های سازهای و غیرسازهای، هر دو به‌منظور مدیریت وقوع سیل به کار می‌روند.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۲۱۸- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

گستره زمین‌لغزش‌ها بسیار کمتر از مخاطراتی مانند زمین‌لرزه است. یعنی عرض و طول اغلب توده‌های لغزشی کمتر از یک کیلومتر است و بنابراین خسارت‌های آن چندان فراگیر نیست.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۱۰۷)

۲۱۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

ماهوره‌های منابع زمینی (لندست) تقریباً هر ۲۴ ساعت، یک بار به‌دور کره زمین می‌چرخند و در این مدت با استفاده از نور روز از تمام زمین تصویربرداری می‌کنند.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۱۱۱)

جامعه‌شناسی (۳)

۲۲۰- گزینه «۴»

(آزاده میرزایی)

نرم افزارهای رایانه‌ای پیشرفته داده‌های رقومی دریافت شده را تحلیل و به تصاویر مورد نیاز تبدیل می‌کنند.

(میرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های مپوگرافیایی، صفحه ۱۱۲)

۲۲۱- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

عقل تفسیری، برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار مانند کنش انسان‌ها، گفتار و متن به کار می‌رود. برای مثال معنای برخاستن یک فرد در جمع با کمک این عقل فهمیده می‌شود. جامعه‌شناسی تفسیری برای فهم دیگران و ارتباط با آنان یا معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی از این عقل مدد می‌گیرد.

جامعه‌شناسی تبیینی از عقل ابزاری برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.

فارابی علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانسته و آن را علم مدنی نامیده است.

رویکرد ابن‌خلدون، انتقادی نیست و جامعه‌شناسی او در مقایسه با جامعه‌شناسی فارابی، محافظه‌کارانه است. ابن‌خلدون، علم اجتماعی خود را علم عمران می‌نامد.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۷، ۱۰۰، ۱۰۲ و ۱۰۳)

۲۲۲- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

نقطه اشتراک مدینه‌های ضاله و فاسقه ← انحراف از مدینه فاضله

نقطه افتراق نظریات فارابی و ابن‌خلدون ← رویکرد انتقادی فارابی

نقطه اشتراک عقل انتقادی و عقل تفسیری ← عقل عام

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۸، ۱۰۰، ۱۰۲ و ۱۰۳)

۲۲۳- گزینه «۴»

(آزیتا بیدقی)

ابن‌خلدون با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، از عصبیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند و این دریافت خود را به همه جوامع تعمیم می‌دهد.

ابوریحان بیرونی با روش عقلی به ارزیابی انتقادی فرهنگ جامعه هند پرداخت.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۲۴- گزینه «۱»

(آزیتا بیدقی)

مدینه فاضله ← علوم ابزاری و علوم عقلانی و علوم وحیانی را در بر می‌گیرد.

مدینه جاهله ← صرفاً علوم ابزاری دارد.

مردم مدینه فاسقه ← امکان شناخت حقیقت و عدالت را دارند و علوم عقلانی و وحیانی را می‌شناسند ولی بر اساس آن عمل نمی‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۸)

۲۲۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیدقی)

فارابی با توجه به جوامع زمان خود و جوامع پیشین، هم‌چنین با استدلال عقلانی جوامع مختلف را بر اساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتار آن‌ها به انواعی تقسیم کرده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۲۶- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند و در این مسیر پدیده‌هایی را ایجاد می‌کند که در علوم اجتماعی بررسی می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۱)

۲۲۷- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

- رویکرد تفسیری: تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌داند بلکه هر تفسیری را نوعی تبیین به‌شمار می‌آورد زیرا تفسیر را هم نیازمند استدلال می‌داند.

- رویکرد انتقادی: برای داوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمول که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد، دسترسی ندارد.

اندیشمندان مسلمان برای داوری درباره ارزش‌ها از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و وحی بهره می‌برند. از نظر آنان تبیین، تفسیر و تجویز استدلال‌های ویژه خود را دارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۲۲۸- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

علوم اجتماعی جهان اسلام، از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند و در گزینه «۲»، عبارت «همانند جهان متجدد» اشتباه است؛ زیرا جهان متجدد، از منابع وحیانی بهره نمی‌برد.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۲)

۲۲۹- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران، موجب شد که بر اساس این دو نظریه فقهی (نظریه مشروطه و نظریه ولایت فقیه) دو انقلاب اجتماعی در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۹)

۲۳۰- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مربوط به نظریات میرزای نائینی است.

امام خمینی (ره)، با توجه به شرایط اجتماعی پایان قرن بیستم، مسئله ولایت فقیه و انقلاب اسلامی را طرح نمودند.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۹)

فلسفه دوازدهم

۲۳۱- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

دیدگاه فارابی در سیاست کاملاً مبتنی بر مبانی هستی‌شناسی اوست.

رد گزینه «۳»: دیدگاه فارابی در سیاست به دیدگاه افلاطون نزدیک است نه الزاماً کاملاً مطابق با او.

(فلسفه (۲)، آغاز فلسفه در جهان اسلام (۱)، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۲۳۲- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

رسیدن به سعادت دنیا نزد مردم در مدینه فاضله با بهره‌مندی مردم از لذت‌های جسمانی در مدینه جاهله در اندیشه فارابی کاملاً متفاوت است. گره خوردن سعادت دنیوی با سعادت اخروی در مدینه فاضله باعث می‌شود سعادت دنیوی مدنظر مردم مدینه فاضله به هیچ وجه در فراخی لذت‌ها و بهره‌مندی بیشتر از آن‌ها خلاصه نشود.

(فلسفه (۲)، آغاز فلسفه در جهان اسلام (۱)، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۲۳۳- گزینه «۲»

(فاطمه سارات شریف‌زاده)

از نظر ابن‌سینا، طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. خود عالم طبیعت به عنوان یک «کل»، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است.

(فلسفه (۲)، فلسفه در جهان اسلام (۲)، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۲۳۴- گزینه «۲»

(فاطمه سارات شریف‌زاده)

ابن‌سینا نمی‌گفت که می‌شود وجود برخی بلاهای طبیعی را نادیده گرفت. او شر و بدی را ظاهری می‌دانست اما توهم نمی‌دانست. آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.

(فلسفه (۲)، فلسفه در جهان اسلام (۲)، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۲۳۵- گزینه «۲»

(فرهاد قاسمی نژاد)

از نظر ابن‌سینا حتی آنچه ظاهراً شر به نظر می‌رسد، در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارد و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کند.

(فلسفه (۲)، فلسفه در جهان اسلام (۲)، صفحه ۷۶)

۲۳۶- گزینه «۳»

(نیمای پوهاری)

حکمت اشراق نوعی بحث از وجود است که تنها به نیروی عقل و ترتیب استدلال اکتفا نمی‌کند بلکه آن را با سیر و سلوک قلبی نیز همراه می‌سازد (تقدم از آن عقل و استدلال است). فیلسوف اشراقی می‌کوشد آنچه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربه درونی دریابد و به ذائقه دل برساند و آنچه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران تعمیم دهد.

(فلسفه (۲)، فلسفه در جهان اسلام (۲)، صفحه ۷۸)

۲۳۷- گزینه «۳»

(مبیر پیرمستلو)

فارابی در کتابی به نام «غراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه» با دقت و توانایی بسیار، نظرات ارسطو را شرح می‌کند و نکات پیچیده آن را آشکار می‌سازد. اشارات و تشبیهات، آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت را شامل می‌شود. کتاب المظاهر الالهیه، مانند المبدأ و المعاد است، ولی در حجم کوچک‌تر.

(فلسفه (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۱، ۷۵، ۸۴ و ۸۵)

۲۳۸- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

بر اساس دیدگاه ملاصدرا چون واقعیت خارجی یک چیز است پس واقعیت حقیقتاً یا مصداق مفهوم وجود است یا ماهیت.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۳۹- گزینه «۳»

(سید مسام‌الدین پلانی طهرانی)

یکی از ثمرات بحث اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت بحث تشکیک وجود است، در بحث مطرح می‌شود که وجود امری مشکک است بنابراین متغیر است و در بحث اصالت وجود اصل اشیا وجود در نظر گرفته می‌شود لذا حقیقت اشیا متغیر خواهد بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون ماهیت امری اعتباری و ذهنی است، می‌تواند مصداق داشته باشد و وجودهای خارجی مصداق ماهیت‌ها هستند.

گزینه «۲»: تغییرات در واقعیت اتفاق می‌افتند و ماهیت امری اعتباری و ذهنی و جعلی است، لذا بحث ثبات و تغییر ماهیت در تغییرات اشیا اصلاً مطرح نیست.

گزینه «۴»: این طور نیست که ماهیت همان وجود باشد یا وجود همان ماهیت باشد.

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۴۰- گزینه «۱»

(فاطمه سارات شریف‌زاده)

امام خمینی (ره) در تدریس حکمت متعالیه بسیاری از مباحث صدرالمتألهین را تفسیر عرفانی می‌کرد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) علامه طباطبایی به نقد مبانی فلسفه‌های جدید و به خصوص مارکسیسم اقدام کرد و مباحثاتی با هانری کربن فیلسوف بزرگ اروپایی داشت. (رد گزینه ۳)

(فلسفه (۲)، دوران متأخر، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)